

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ KUTLU OLSUN

Nazilerin Polonya'yı işgal ederek ardında elli iki milyon ölü, milyonlarca yaralı, sakat ve moloz yığını haline gelmiş kentler ile acı ve gözyaşı bırakan İkinci Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşını başlattığı, insanlık tarihinin bu en acımasız, en kanlı ve en kirli savaşının başladığı gün olan 1 Eylül, Dünya Barış Günü kabul edildi.

Savaşın sadece hedefindeki halkların varlığına, kültürüne, tarihine değil, aynı zamanda aydınlanma çağını geçmiş insanlığa da uygulanmış bir şiddet olduğunu aklımızdan çıkarmadan ve savaşın, çatışmaları çözenin tek yolunun şiddet olduğu düşüncesini egemen kılarak gündelik yaşamımızda şiddetin meşrulaştırılmasına da hizmet ettiğini unutmadan; savaş ve sömürünün olmadığı, eşit, özgür, adil bir dünya ve Türkiye'de yaşama özlemi için çaba harcamakla yükümlüüz.

1 Eylül Dünya Barış Gününde; çatışma-

lara son verilip, silahların susarak, Kürt Sorunu'nun demokratik çözümü de dahil onurlu ve sürekli bir barışa her zamankinden daha fazla gereksinim duyulduğunun bilincindeyiz.

Demokratik, sosyal hukuk devleti niteliğine sahip, kimliği, kültürü, dili, dini, mezhebi, görüşü ne olursa olsun, eşit haklara sahip yurttaşlar olarak yaşayabileceğimiz, demokratikleşmeye yönelik çözümlerin benimsendiği, bağımsız, demokratik bir Türkiye istiyoruz.

Maden Mühendisleri Odası her zaman tüm dünya ve ülkemiz için barıştan yana olacaktır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

31 Ağustos 2009, Ankara

BU YÖNETMELİKLE İŞ KAZALARI ÖNLENEMEZ...

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, "İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik" adı altında bir düzenleme yapmış ve 15 Ağustos 2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlamıştır. Bu yönetmelik çıkarılırken daha önce iptal edilen yönetmelik için verilen yargı kararlarını ve toplum beklentilerini yok sayan bir anlayışla hareket edilmiştir. İş kazalarının önlenmesi için yasal mevzuatlarda yapılacak düzenlemelerle iş yerlerindeki denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi gerekirken, yönetmelikle İş Güvenliği Uzmanlığı ile eğitimi piyasalaştırılmış ve ticarileştirilmiş, meslek odalarının görüşleri ise dikkate alınmamıştır.

Ülkemizdeki işyerlerinin % 98'inin 50'den az işçi çalıştırdığı, tüm çalışanların % 70'inin 50'den az işçi çalıştıran işyerlerinde çalıştığı, iş kazalarının % 63'ünün de 50'den az işçi çalıştıran işyerlerinde meydana geldiği bizzat Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanlığının istatistiklerinde belirtilmektedir.

Yönetmelik ile 5547 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan Avrupa Sosyal Şartı'nda belirtilen "Tüm çalışanların güvenli ve sağlıklı çalışma koşullarına sahip olma hakkı vardır." hükmü bir kez daha ihlal edilmiştir. Ülkemizdeki kazaların büyük çoğunluğu küçük ve orta büyüklükteki işletmelerde meydana gelmektedir. Yönetmelikte iş sağlığı ve güvenliği hizmeti alınabilmesinin sınırı 50 kişiden fazla ve sürekli işler olarak belirlenmiştir. 50 kişiden az işçinin çalıştığı işyerleri ve mevsimlik işlerde çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hizmeti alabilme hakları ise yok sayılmıştır.

Gelişmiş her ülkede çıkarılan iş sağlığı ve güvenliği yönetmeliği ile çalışanların sağlığının korunması öncelikli olarak gözetilirken, ülkemizde yönetmelik ile iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri bir rant alanı olarak görülmüştür. Öyle ki yönetmelikle bu alanda faaliyet gösterecek şirketlerin

reklamalarını yapmalarına bile izin verilebilmektedir. İş sağlığı ve güvenliğinin rant ve çıkar ile ilişkilendirildiği bu yönetmeliğin ilginç yönlerinden birisi de Bakanlığın pasta olarak gördüğü bu alandan pay almak istemesinden anlaşılmaktadır. İlgili Bakanlıkta sadece 3 yıl müfettişlik yapmış olmayı işyerlerinde “iş güvenliği uzmanı” olmak için yeterli görülürken, işyerlerinde uzun yıllar çalışmış olan mühendislerin bilgi birikimi yok sayılmaktadır. Genel Müdürlük hiçbir çalışanını iş güvenliği uzmanlığı ve eğiticiğinden mahrum bırakmamak için fiili çalışma yaşamında hiç yer almamış personelinin dahi haksız bir şekilde kayırmıştır.

Bu yönetmelik ile mühendislerin almış olduğu eğitim yok sayılarak unvan bakımından yüksekökol düzeyine indirilmiş, mühendislerin uzmanlık eğitimleri ve sunacakları hizmet ve iş akitleri piyasa koşullarına teslim edilmiştir. 25-30 yıllık çalışma yaşamını iş kazalarına karşı mücadele ile geçiren mühendislerin bu çabaları görmezden gelinmiştir. Bir mühendislik görevi olan İş Güvenliği alanında Yüksekökol düzeyinde eğitim görmüş teknikerler, İş Güvenliği Uzmanı olabilirken, işyerlerinde uzun yıllar çalışmış olan mühendislerin bilgi birikimi yok sayılmakta, alanın mühendislik bilgisi gerektirdiği gerçeğine aykırı davranılarak büyük bir hukuksuzluğa imza atılmaktadır. Tüm mühendislik alanlarında olduğu gibi, iş güvenliği alanında da yürütülecek çalışmaların mühendis ve diğer teknik elemanlardan oluşan bir teknik ekibin işbirliği ile yapılması gerekmektedir. Ancak mühendis ve teknik elemanların eğitimleri de, üretim sürecindeki konumları da birbirlerinden farklıdır. Aynı hizmetin hem mühendis hem de teknik eleman tarafından yerine getirilmesi iş güvenliğinin sağlanmasının bir mühendislik bilgisi gerektirdiği gerçeğine aykırıdır.

Madencilik, riski en yüksek sektör olup; iş kazalarının yoğun olarak yaşandığı bir işkoludur. Tüm alanlarda olduğu gibi bu alanda da İş güvenliği konusunda bir yeterlilik tanımlaması yapılacaksa “iş güvenliği mühendisi” kavramı yeterli olmalıdır. Mühendisler yaptıkları işin bilime, teknolojiye ve hukuka uygunluğu konusunda

Meslek Odaları vasıtası ile ve yargı yolu ile denetlenirler. Aldıkları akademik eğitimin kazandırdığı bilginin ve değerlerin korunması da Odaları aracılığı ile yaşam boyu meslek içi eğitim ve meslekte gelişim çalışmaları ile sağlanmaktadır. Dolayısıyla, Meslek Odaları bu yapının vazgeçilmez örgütlü yapılarıdır. Bu yönetmelikte Meslek Odaları göz ardı edilmiştir.

İş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının işyeri sahibi karşısındaki mesleki bağımsızlığı sağlanmamıştır. Ücretini doğrudan işyeri sahibinden alan bir uzmanın mesleki bağımsızlığını koruması konusunda sıkıntılar yaşanacaktır. İşyeri sahibi ile uzman arasında bulunan ilişki işveren ve çalışan ilişkisine dönüştürülmüştür. Daha önemlisi ise iş güvenliği uzmanlarının sözleşmelerinin işveren tarafından hiçbir gerekçe göstermeksizin feshedilebilecek olmasıdır.

Yönetmelik ile ortak sağlık ve güvenlik birimi adı altında oluşturulan yapıların Kars’tan Edirne’ye kadar sanayiden sayılan işyerlerini denetleyebileceği kabul edilmektedir. Ortak sağlık ve güvenlik birimleri ile iş güvenliği hizmeti satacak şirketler yaratılmasının önü açılmıştır. Bu yapılar tekelleşmeyi hızlandıracak ve haksız rekabet yaratacaktır. Bunun yerine; küçük ve orta ölçekli iş yerlerine iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri, sanayi bölgelerinde oluşturulacak “ortak sağlık ve güvenlik birimleri” aracılığıyla ulaştırılmalıdır.

Yukarıda açıklanan bu zihniyet ile piyasalaştırılan ve ticari bir zihniyetle çıkarılmış bir yönetmelik, iş kazalarını engellemeyecek, aksine bazı kesimlere yeni rant kapısı açacaktır. Bu nedenlerle, yönetmelik daha fazla sorun yaratmadan geri çekilmeli, ilgili tarafların katılımıyla iş kazalarını azaltacak yönetmelik çalışmalarına acilen başlanmalıdır. Bu yanlıştan dönülmesi için Odamız hukuksal girişimleri başlatacaktır.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

04 Eylül 2009, Ankara